

LUNDS
UNIVERSITET
Socialhögskolan

Att stå mellan två världar

- *En kvalitativ studie om identitetsskapandet hos andra generationens
invandrare*

Ibtissam Alshimary

Kandidatuppsats SOPB63
HT22

Antal ord: 11788

Handledare: Anders Lundberg

Abstract

Author: Ibtissam Alshimary

Title: To stand between two worlds- A qualitative study about identity creation of second-generation immigrants

Supervisor: Anders Lundberg

Assessor: Lars Harrysson

This study seeks to explore the identity and cultural-belonging of second-generation immigrants. The purpose is to examine the view that second-generation immigrants have on these two aspects and the impact that it has on the creation of their identity. The study is conducted through qualitative semi-structured interviews held with six individuals who qualify as second-generation immigrants. The individuals consist of three females and three males between the ages of 20-25. Based on the empirical material, it is established that second-generation immigrants generally experience a constant negotiation between two cultural identities. They feel a type of in-betweenness, with no greater sense of belonging to one or the other culture. Instead they identify with both cultures.

Furthermore, the study reveals that a large impact on the interviewees' sense of belonging comes from their families. It is demonstrated that if the families have a close connection to their original culture, in forms of traditions and customs, the more reinforced is the interviewees' ethnic identity. The majority of the respondents asserted that the term "immigrants" is a wrong classification of them, as they were born in Sweden and have not immigrated. Instead, they considered themselves as foreigners or people with an immigrant background. Despite the respondents' having two cultural affiliations, they express a pride in being second-generation immigrants. They claim that they have created their own identity based on two cultures and it has made them become who they are today. The feeling of moving between two different cultures with different cultural frames of reference, has created a hybrid identity for the respondents. It can be described as "the third identity".

Keynotes: Identity, culture, second-generation immigrants and third identity

Innehållsförteckning

1.0 Inledning	5
1.1 Problemformulering	6
1.2 Syfte och frågeställningar	7
1.3 Begreppsdefinition	7
2.0 Tidigare forskning	8
2.1 Den tredje identiteten	8
2.2 Mellanförskap eller ett utanförskap?	10
3.0 Teoretisk utgångspunkt	12
3.1 Symbolisk interaktionism	12
4.0 Metod	14
4.1 Metodologiska överväganden	14
4.2 Urval	15
4.3 Metodens tillförlitlighet	16
4.3.1 Trovärdighet	16
4.3.2 Överförbarhet	16
4.3.3 Pålitlighet	17
4.3.4 Möjligheten till att styrka och konfirmera	17
4.4 Kvalitativ innehållsanalys	17
4.5 Bearbetning	18
4.6 Etiska överväganden	18
4.6.1 Informationskravet	18
4.6.2 Samtyckeskravet	19
4.6.3 Konfidentialitetskravet	19
4.6.4 Nyttjandekravet	19
4.7 Hermeneutik	19
5.0 Resultat och analys	20
5.1 Presentation av intervjupersonerna	20
5.2 Den dubbla identiteten	21
5.3 Känslan av att vara “svensk” och “invandrare”	23
5.4 Begreppet “invandrare”	25
5.5 I kläm mellan kulturerna	26
5.6 Skillnader mellan andra generationens invandrare och etniska svenskar	28
5.7 Familjens påverkan i identitetsskapandet	30
5.8 Upplevelser av att vara andra generationens invandrare	31

6.0 Slutsats och diskussion	33
7.0 Referenslista	36
8.0 Bilagor	38
8.1 intervjuguide	38
8.2 Informationsbrev	39

1.0 Inledning

Svensk eller invandrare? Vad innebär det egentligen? Vilka är det som definierar sig som svensk eller invandrare och är det ett val? Hur vi ser på vår nationella tillhörighet, påverkar oss både medvetet och omedvetet i våra liv men den har även en stor påverkan på vår identitet (Goldstein-Kyaga och Borgström, 2009:57). Världen vi lever i idag definieras av många olika nationaliteter och bakgrunder. Studiens tema “andra generationens invandrare” tas oftast upp i bland annat debatter och medier där de kategoriseras som invandrare (Ds, 2000:22). Vilka är andra generationens invandrare? Är det möjligt att definiera sig som både svensk och invandrare? Vad säger forskningen om detta egentligen? Och hur ser andra generationens invandrare på detta?

Hur unga andra generationens invandrare ser på sig själva finner jag personligen intressant, då jag själv har föräldrar som har invandrat till Sverige under 1990-talet, vilket gör mig till andra generationens invandrare. Känslan av en dubbel identitet eller en tredje identitet men även mellanförskap har slagit mig vid ett flertal gånger. Det är vanligt att andra generationens invandrare skapar sin egen identitet utifrån de olika kulturerna de lever i. Goldstein-Kyaga och Borgström (2009:13-14) förklarar detta och menar att det handlar om att sätta in olika delar i sitt liv till ett sammanhang. Denna studie kommer ge mig möjlighet att fördjupa mig inom ämnet samt om ungas upplevelser som andra generationens invandrare.

Det är viktigt att poängtera vikten av att belysa andra generationens invandrare som kategori i samhället för att få en djupare och bredare förståelse, speciellt inom socialt arbete. Socialarbetare kommer träffa på många människor som är av typen andra generationens invandrare och det är därför viktigt att ha i åtanke om komplexiteten i det. Begreppet “andra generationens invandrare” kan oftast missförstås på grund av att den eurocentriska ideologin inte alltid överensstämmer med alla och bör därför utvecklas. Vikten av att inta ett normkritiskt perspektiv inom socialt arbete i arbete med bland annat andra generationens invandrare anser jag vara något som är viktigt att tänka på. Just därför är det viktigt att vi som kommer arbeta inom socialt arbete behöver mer kunskap och kulturkompetens för att anta ett bredare perspektiv i det sociala arbetet.

1.1 Problemformulering

Sverige är idag ett mångkulturellt samhälle med människor från världens alla hörn med olika förutsättningar, bakgrunder, nationaliteter, språk samt värderingar som lever tillsammans i ett och samma samhälle. Statistiska centralbyrån (2021) uppvisar att det beräknades vara 20% av den svenska befolkningen som var utrikes födda i Sverige, vilket motsvarar över 2 miljoner människor under 2021. Vidare visar ytterligare statistik från SCB (2021) att 2,7 miljoner av Sveriges befolkning har en utländsk bakgrund, vilket inkluderar både inrikes och utrikes födda personer med en utländsk bakgrund. Detta visar på att 700 000 personer är andra generationens invandrare i Sverige (ibid).

Personer som är inrikes födda men som har en eller två föräldrar som är utrikes födda benämns som andra generationens invandrare, vilket kan anses som problematiskt enligt Departementsserien (2000:49) eftersom dessa människor betecknas som invandrare, trots att de inte har invandrat och är födda i Sverige. Dessa personer brukar även ha ett starkare band och anknytning till Sverige än föräldrarnas ursprungsland (Ds, 2000:49). Jag kommer i denna studie hänvisa till inrikes födda med minst en utrikes född förälder som andra generationens invandrare på grund av att det länge har varit en term som har använts i det svenska språket (Ds, 2000:31) samt för att underlätta läsandet både för mig och för läsaren.

Med tanke på att andra generationens invandrare växer upp med olika kulturer och nationaliteter kan det uppstå krockar mellan de olika kulturerna, det vill säga mellan den svenska kulturen och föräldrarnas kultur. Dessa personer känner tillhörigheterna till föräldrarnas kulturer men även till den svenska kulturen utanför hemmet. Samtidigt kan ytterligare problem uppstå när samhället får en att tveka kring sin identitet, vilket gör att det blir svårt och tufft att känna sig inkluderad, trots det mångkulturella landet vi lever i.

Det finns flera olika faktorer som spelar in och som påverkar individens känslor kring sin identitet och tillhörighet. Kulturell och etnisk tillhörighet är viktiga komponenter i identiteten och kan även upplevas som komplext. Identitet är något som kan upplevas som komplext i och med att det finns många bottnar i ideologin i identiteten eftersom den består av många olika saker. Identitet är något som aldrig är självklar på grund av att vi påverkas av olika faktorer som

gör identitet föränderlig. Under ett barns uppväxt är familjen den centrala miljön där barnets identitet är präglad av hemkulturen och dess normer och värderingar. När barnet kommer i kontakt med en annan kultur, det vill säga den svenska kulturen i samhället finns det en risk att barnets värdesystem faller ihop. En konsekvens av detta kan vara en förlust av den inre integriteten, vilket i sin tur kan leda till bland annat identitetskris då du hamnar mellan två världar (Ahmadi, 2003:51). Vår identitet är något som vi aktivt skapar, förändras men även något som vi ständigt upprätthåller (Goldstein-Kyaga och Borgström, 2009:57).

Andra generationens invandrare är personer som har en dubbel kulturtillhörighet på så sätt att de föds in i en kultur samtidigt som de växer upp med en annan. "Mellanförskapet" är en förening som bildades 2005 för personer som har gemensamma upplevelser av att inte tillhöra en kultur till fullo samt känslan av att befinna sig mellan eller utanför normerna och föreställningarna som finns om kulturell och nationell identitet (Arbouz, 2012:37-38). Vidare menar Arbouz (2012:37) att "Mellanförskap" är ett begrepp som är resultatet av det växande behovet av att utöka redan existerande former av identitets former till att omfatta individerna som inte kan hitta till sin egen identitet i de förutbestämda facken som redan finns.

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie är att undersöka hur unga andra generationens invandrare ser på sin identitet i relation till "svensk" och "invandrare" samt vad det har för inverkan på identitetsskapandet. Detta kommer att besvaras utifrån följande frågeställningar:

- Hur upplever andra generationens invandrare sin egen identitet utifrån de olika kulturerna som de lever i?
- På vilket sätt påverkas andra generationens invandrare av att ha dubbla kulturtillhörigheter?

1.3 Begreppsdefinition

Begreppet *identitet* och uppfattning om vad identitet är har enligt Stier (2019:17-18) inte en enkel och tydlig definition, på så sätt att det är en allomfattande definition som är svår att formulera. Identitet kan beskrivas på olika sätt i och med att det finns en vid variation av

identitetsbegreppet som kan förstås utifrån olika perspektiv (ibid). Vidare beskriver Stier (2019:25) att det finns både en självdefinierade identitet och en utifrån definierad identitet. Den självdefinierande identitet uppstår vid frågorna “vem är jag?” och “vem är vi?” och handlar om din självuppfattning som innefattar allt du tror om dig själv. En utifrån definierad identitet uppstår vid frågorna “vem är hon/han?” och “vilka är de?” och handlar om de egenskaper och roller som andra tillskriver oss (ibid). Begreppet identitet används emellertid på olika sätt och kan beskrivas som bland annat jaget, personlighetens utveckling och individens karaktär.

2.0 Tidigare forskning

I detta avsnitt presenteras tidigare forskning som avser ha relevans till det valda ämnet.

2.1 Den tredje identiteten

Goldstein-Kyaga och Borgström (2009:80) skriver om den så kallade tredje identiteten, vilket innebär att en individ har fötts in i en miljö med olika kulturer, vilket skapar en känsla av hybriditet. Vidare skriver Goldstein-Kyaga och Borgström (2009:12-13) om den kulturella globaliseringen, där de menar att en stor anledning till att begreppet identitet har blivit aktuellt runt om i världen, beror på globaliseringen av samhället som har förändrats genom teknologin. Detta gör det enklare för invandrare att leva mellan olika länder, genom informations- och kommunikationsteknologin, på så sätt att migranter exempelvis kan skicka hem pengar till sitt ursprungliga land. Migrationen i världen ökar vilket skapar en mångkulturellitet därmed blir det enklare att leva mellan olika länder som skapar ett multietniskt sammanhang (ibid).

Globaliseringen gör att identiteter blir mångdimensionella och varierande i olika situationer genom att de nationella och de etniska identiteterna utgör för aspekten kring den tredje identiteten som är en typ av “både-och” identitet, snarare än den ena eller den andra identiteten. Vidare skriver Goldstein-Kyaga och Borgström (2009:11) att dagens samhälle är komplext, särskilt i storstäder på så sätt att gränser är rörliga och föränderliga. Människors identitet kan därför inte beskrivas genom att tillhöra enskilda eller distinkta grupper. Ungdomarna som lyfts i texten av Goldstein-Kyaga och Borgström (ibid) ingår i multietniska sammanhang och kan inte definiera sig efter varken en eller två särskilda etniska gruppstillhörigheter, det vill säga den svenska och en ursprungs identitet. Många av ungdomarna i studien befinner sig i en multietnisk

situation där de växlar mellan de olika kulturella kontexterna, det vill säga att de pendlar mellan olika kulturer. Globaliseringen gör att en mängd nya och olika kulturer uppkommer, vilket påverkar människors identiteter.

Den här typen av identitet, det vill säga den tredje identiteten är vanlig bland människor som lever i en mångkulturell miljö (Goldstein-Kyaga & Borgström, 2009:14). Vidare skriver Moore och Barker (2011:1) att den tredje identiteten skapas hos personer som har spenderat sina utvecklingsår utanför sina föräldrars kulturer och på så sätt skapar de en relation till de olika kulturerna samtidigt som de inte tillhör någon till fullo. Det som kännetecknar personerna med den tredje identiteten är att de ständigt rör sig mellan olika kulturer under deras identitetsutveckling. Detta gör att de blir multikulturella då de blandar sin hemkultur med värdkulturen och på så sätt lyckas skapa den så kallade den tredje identiteten (ibid:2). Vidare beskrivs den tredje identiteten på en identitet som varken är en känsla av “vi” och “dom” eller “antingen-eller”, utan kan beskrivas mer som “både-och” och en gränsöverskridande identitet, på så sätt att flera tillhörigheter inkluderas i sin identitet (Goldstein-Kyaga & Borgström, 2009:13-14). Exempelvis kan araber i Sverige lägga stor vikt i den svenska nationaliteten och känna en stark samhörighet till den samtidigt som de lägger lika stor vikt till den arabiska nationaliteten.

I konstruktionen av identitet har sociala band en stor betydelse. Personer som har en dubbel identitet påverkas av olika relationer, såsom familje- och vänrelationer på så sätt att det utgör grunden till individens sociala identitet (De waal & Born, 2021:68-69). Författarna (ibid) menar att den sociala och kulturella identitet hör ihop eftersom individens självkänsla kommer från den kulturella identiteten som bygger på bland annat, värderingar och attityder. Individens sociala band kan bidra till att den kulturella identitetens upprätthålls genom de relationer individen har till andra som innefattar en gemensam kulturell kunskap, det vill säga i relation till andra individer som är andra generationens invandrare. Vidare menar De waal och Born (2021:68) att andra generationens invandrare känner endast en sann tillhörighet och trygghet tillsammans med de människor som har liknande upplevelser och bakgrund, det vill säga till andra personer som är andra generationens invandrare.

Goldstein-Kyaga och Borgström (2009:27) har tagit hjälp av litteraturprofessorn och forskaren Homi Bhabha för att förklara “det tredje rummet”. I det “tredje rummet” utvecklas vi människor där vi är i ett så kallat “mitt emellan-rum”, som skapas i samband med kulturella skillnader och likheter där hybriditet, ambivalens och frånvaro gör sig bemärkt (ibid). Det handlar om en identitet som är “varken-eller”, utan det handlar om politiska och sociala rum. Författarna tar upp exempel som att vi människor varken hör till den ena eller den andra nationen, där vi varken är invandrare eller inrikes födda etc. I stället handlar det om att vi befinner oss i en situation där vi inte vill placeras in i ett endimensionellt fack, vilket är en vanlig känsla bland ungdomar (Goldstein-Kyaga & Borgström, 2009:10).

Sammanfattningsvis kan den tredje identiteten beskrivas som en känsla av att känna sig som en världsmedborgare och en människa på en global nivå där integrationen är olika, vilket kan vara motstridiga aspekter. I den tredje identiteten uppstår känslan av hybriditet samtidigt som du känner känslan av att vara en hel människa där du växlar mellan olika kulturer. Känslan av att känna sig som “både-och” behöver därför inte vara något negativt eller underlägset på något sätt utan i stället som något “tredje”.

2.2 Mellanförskap eller ett utanförskap?

En undersökning av Mauricio Rojas (2001:18-19) har visat att ungdomar som lever mellan två kulturer har svårt för att identifiera sig som svensk, då de anser att de är för “annorlunda” för att vara “svenskar”. Många respondenter i den studien visade även att andra generationens invandrare hade svårt för att beskriva vad de är, på grund av att de bland annat i Sverige anses vara invandrare och i hemlandet anses vara svensk, vilket skapar en saknad av tillhörighet och utanförskap. Vidare skriver Rojas (ibid) att andra generationens unga invandrare kände en känsla av främlingskap i både sin svenska och invandraridentitet, där ett “varken- eller” känsla skapades i stället. Majoriteten av de som deltog i studien ansåg sig inte som svenskar i sin identitet, vilket inte ansågs som något negativt utan sades i stället med stolthet och värdighet.

Moore och Barkers (2011) undersökning visade även liknande resultat som Rojas (2001). Undersökningen visade avsaknad av tillhörighet hos andra generationens invandrare. Saknaden av tillhörighet hade att göra med att respondenterna i kände att de passar in och är annorlunda i

samhället, på grund av de kulturella skillnaderna och de blandade identiteten som de hade. Vidare skriver Moore och Barkers (2011:6) att trots att respondenterna kunde skifta mellan deras olika kulturerna samt känna en blandning mellan de, kände de ingen tillhörighet till varken den ena eller den andra kulturen, utan kände i stället att de var mellan kulturerna. Detta skapar en känsla av mellanförskap trots den tredje identiteten.

Daphne Arbouz (2012:37) skriver om mellanförskap och har startat en förening "Mellanförskap" som bildades 2005 för personer som har gemensamma upplevelser av att inte tillhöra en kultur fullkomligt samt känslan av att befinna sig mellan eller utanför normerna och föreställningarna som finns om kulturell och nationell identitet (Arbouz, 2012:37-38). Vidare menar Arbouz (2012:37) att "Mellanförskap" är ett begrepp som är resultatet av det växande behovet av att utöka redan existerande former av identitets former till att omfatta individerna som inte kan hitta till sin egen identitet i de förutbestämda facken som redan finns.

Arbouz (2012:40) skriver vidare att det främst handlar om utseendet som markerar en som normbrytande och annorlunda. Hon menar att upplevelsen som icke-vita svenskar känner kring att inte tillhöra det landet de är uppväxta i har att göra med svensketsnormen. Det är en effekt som fortfarande förknippas med vithet samt de förväntningar som finns på att icke-vita i Sverige kommer från något annat land. Arbouz (ibid) hävdar även att leva i mellanförskap i Sverige bekräftar att Sverige har misslyckats med att vara det mångkulturella, mångspråkiga och mångreligiösa land som Sverige anses vara.

Rojas (2001) fortsätter och tar upp skillnaderna mellan första och andra generationens invandrare. Författaren menar att andra generationens invandrare inte kan luta sig tillbaka och tänka på de gamla minnena och drömmarna från sitt hemland på samma sätt som första generationens invandrare kan när de upplever utanförskap. Rojas (2001) menar att det uppstår färre komplikationer hos första generationens invandrare som upplever känslan av utanförskap. Medan andra generationens invandrare ses som annorlunda och avvikande men även ovidkommande trots den livslånga tillhörigheten till Sverige. På så sätt skapar dessa personer en ny kollektiv identitet på grund av den delade känslan av utanförskap.

Vidare skriver Rojas (2001:20-21) att andra generationens unga invandrare strävar efter att bli accepterade av det svenska samhället utan att ständigt känna behovet av att förklara sig. Forskning visar att ungdomar med en invandrabakgrund upplever någon form av utanförskap och identitetskonflikt i Sverige trots att de är födda och uppväxta i Sverige och ska ses som svenskar (ibid).

Sammanfattningsvis kan konsekvensen av att bära dubbla kulturtillhörigheter vara att hamna i främlingskap, där det är svårt att identifiera sig till varken den ena eller andra kulturen, vilket skapar en varken-eller känsla. Denna känsla kan även resultera i en känsla av utanförskap och mellanförskap i och med känslan av inte tillhöra någon kultur.

3.0 Teoretisk utgångspunkt

I detta avsnitt presenteras symbolisk interaktionism som används som verktyg till analysen av det empiriska materialet. De delar som tas upp i detta avsnitt anses relevanta till studien för att få en förståelse kring bland annat hur människan ser på sig själv samt hur den uppfattar den sociala verkligheten.

Identitet är något som betraktas som konstruerat och som uppstår i samspel med andra individer. Begreppen som tas upp i detta avsnitt kommer därför användas som beteckning på de grupper av människor som de unga andra generationens invandrare identifierar sig med. Den identifikation som skapar i sin tur identitet, vilket är fokuset i denna studie.

3.1 Symbolisk interaktionism

Symbolisk interaktionism är ett teoretiskt perspektiv som myntades av George Herbert Mead som förklarar den sociala verkligheten. Detta synsätt riktar sig på att förstå ett fenomen snarare än att förklara det. I samspel med andra individer formas människan i relation till världen samt verkligheten den lever i (Trost & Levin, 2018:14).

Vidare lyfter Trost och Levin (2018:11) viktiga hörnstenar inom symbolisk interaktionism. Dessa är; definitionen av situationen, social interaktion, symboler, tonvikt på aktivitet och nuet.

Författarna menar att dessa fem element är grundläggande för att förstå innebörden av symbolisk interaktionism.

Definitionen av situationen innebär att vi människor tolkar situationer på olika sätt och beter oss därefter utifrån vår tolkning av den. Ett exempel som tas upp är glaset som är halvfullt eller halvtomt. Båda synsätten ger uttryck till samma fysiska verkligheten, vilket återspeglar perspektivet om att den sociala verkligheten är subjektiv som kan uppfattas på olika sätt (Trost & Levin, 2018:12-13).

Social interaktion ses som en av de viktigare hörnstenarna inom symbolisk interaktionism. Interagerar gör vi genom att samtala, inte endast genom munnen men även genom kroppsspråk och minspel. Vi ägnar mycket av vår tid till social interaktion genom att använda oss av symboler, vilket är den tredje hörnstenen inom symbolisk interaktion (Trost & Levin, 2018:16)

Det vanligaste *symbolen* som vi använder är våra ord. Under hela vårt liv har vi lärt oss språk som vi talar. Orden vi lär oss blir till ljud med mening som blir symboler. Dock måste orden ha samma mening hos andra i vår omgivning och inte bara ha en mening hos oss själva, det är då de blir till symboler (Trost & Levin, 2018:17).

Tonvikt på aktivitet

Den fjärde hörnstenen betonar att vi människor är aktiva, handlar och beter oss hela tiden. Utgångspunkten inom symbolisk interaktionism handlar om människans beteende som social varelse och ses som en ständig process där resultatet är föränderlig. I stället för att säga att någon exempelvis *är* dominant eller *är* utåtagerande utgår symbolisk interaktionism utifrån att någon i stället *beter sig* dominant eller *beter sig* utåtagerande.

Trost och Levin (2018:18) menar att konsekvensen av att vi människor är föränderliga på så sätt att vi definierar situationer på olika sätt. För att vi ska förstå varför någon beter sig på ett visst sätt måste vi därför förstå hur människan definierar situationen samt hur denne uppfattar symboler. Vidare betonar författarna att studera beteendet på en människa för att förstå dennes åsikter och känslor.

Nuet

Symbolisk interaktionism utgår från att vi lever i nuet där vi är under en ständig process där vi förändras. Vi finns i nuet, definierar en situation i nuet och vi interagerar med våra symboler i nuet. Hur vi människor beter oss i nuet har att göra med det vi tidigare har varit med om på så sätt kan vi använda dessa erfarenheter för att förstå en situation i nuet. Detta innebär att våra erfarenheter samt vår uppfostran som barn inte har att göra med varför vi handlar och beter oss på ett sätt, utan handlar istället om att vi använder oss av det vi har varit med om i nuet dock på ett nytt sätt (Trost & Levin, 2018:22).

Trost och Levin (2018:34) beskriver “den generaliserade andre” som den sociala grupp eller det organiserade samhället som ger en individ ett “eget jag”. Jaget skapas när individen tolkar normer, förväntningar och åsikter från den generaliserade andre, det vill säga från samhället. Människan lever i en socialisationsprocess på så sätt att människan inte är social från födseln utan växer upp och socialiserar sig i samhället successivt med tiden. Denna socialisationsprocess består bland annat av den “signifikanta andra”, vilket är de personer som en individ bryr sig om och lyssnar på, vilket kan vara vänner och familj. Med tanke på att dessa personer är sådana som individen bryr sig om, har de även en stor betydelse i individen uppbyggnad av sitt “jag” och sin föreställningsvärld.

Stier (2019:33) lyfter att det sociala samspelet med den signifikanta andra är en förutsättning för utvecklingen av individens självbild. Vidare menar Stier (ibid) att identifikationsprocessen har en stor betydelse för identiteten och avser hur vi ser och känner igen oss i samspel med andra personer och grupper. Våra identifikationer påverkar i sin tur våra ambitioner och beteenden (ibid).

Jaget har en stor betydelse inom den symboliska interaktionismen och utvecklas ur en process i samspel med andra människor. De människor vi möter i form av den signifikanta andra och som representant i den generaliserade andra har därför en makt att forma individens identitet (Trost & Levin, 2018:37-38).

Mead delar in jaget i två delar, *me* och *I*. *Me* är den delen som har samlat på sig allt som människan har varit med om under sin livstid. Vårt samvete finns i *me* tillsammans med våra normer och andras attityder vilket innebär att samvetet är en del av *me* och ses som en socialisations produkt. *I* däremot är något aktivt som är det vi handlar med i olika situationer. *Me* styr och bromsar *I*, vilket gör *I* till spontan. När *I* gör eller säger något lagras det därför i *me* (Trost & Levin, 2018:21-22).

4.0 Metod

4.1 Metodologiska överväganden

En kvalitativ metod har förmågan att lyfta fram röster som annars inte skulle bli hörda med en kvantitativ metod i och med att en kvalitativ ansats syftar till att förstå individers upplevelser av den sociala verkligheten på ett detaljerat sätt. Detta på grund av att en kvalitativ ansats inte styrs av siffror på samma sätt som en kvantitativ metod gör, då forskningen i detta fall styrs i stället av respondenternas perspektiv (Bryman, 2018:487). Studiens tillvägagångssätt har därför tillämpats utifrån en kvalitativ ansats för att besvara studiens syfte. Genom att använda sig av en kvalitativ ansats har utrymme skapats för att få en djupare förståelse kring den sociala verkligheten utifrån respondenternas tankar och reflektioner kring det berörda fenomenet (Bryman, 2018:455). Denna typ av metod anser jag har varit mest lämplig utifrån studiens syfte av att förstå hur andra generationens invandrare ser på deras identiteter.

Studien har genomförts utifrån semistrukturerade intervjuer, vilket innebär att forskaren utgår från en intervjuguide med olika typer av frågor som är allmänt formulerade. Vid en semistrukturerad intervju finns det även möjlighet till att ställa följdfrågor (Bryman, 2018:260). Jag har i mina intervjuer utgått från en intervjuguide med olika teman som är kopplade till studiens syfte. På grund av denna flexibla insamlingsmetoden har jag även haft möjlighet att ställa följdfrågor till intervjupersonerna för att få en djupare förståelse kring deras tankar och upplevelser. Intervjuguiden inkluderade även bakgrundsfrågor som berör intervjupersonen för att kunna sätta intervjupersonen i ett sammanhang (Bryman, 2018:566).

Med intervjuernas samtycke har jag även spelat in intervjuerna, vilket har gjorts med appen "röstmemon". Detta tillvägagångssätt har gjort för att jag ska kunna få en detaljerad analys där

jag får med respondenternas svar med deras egna ord, vilket kan vara svårt att göra om du endast antecknar (Bryman, 2018:566). Genom att spela in intervjuerna har jag även haft möjligheten till att vara extra lyhörd till intervjupersonernas svar och på så sätt blir det enklare att följa upp de (ibid). Därefter har jag transkriberat varje intervju på ett noggrant och detaljerat sätt, vilket har gjort att jag redan i ett tidigt stadie har kunnat på en djup inblick i det empiriska materialet.

Genom att använda mig av en kvalitativ metod har jag lyckats få en helhetsbild av respondenternas tankar och upplevelser som unga andra generationens invandrare. En kvalitativ ansats lägger vikt på detaljer, vilket har gjort resultatet personligt.

4.2 Urval

Deltagarna till studien har tagits fram ur en målstyrd urvalsmetod, vilket innebär att en liten del av en grupp väljs ut utifrån relevansen till forskningsfrågorna som är formulerade (Bryman, 2018:496). I urvalet har jag valt intervjupersoner som kan spegla den variation som finns som andra generationens invandrare för att deltagarna ska skilja sig från varandra gällande exempelvis respondenternas egenskaper. Detta gör att jag får en bredare bild av andra generationens invandrare (ibid). Jag har även valt att fokusera mig på unga andra generationens invandrare för att begränsa arbetet. 6 personer har intervjuats varav 3 killar och 3 tjejer mellan 20-25 år.

Jag började med att intervju en person som jag fick höra är relevant till studien, vilket var en bekant till en av mina vänner. Deltagaren har varken någon relation till mig eller vet vem jag är sedan tidigare. Personen hänvisade sedan mig vidare till två andra personer som skulle kunna vara relevanta till studien som även inte har någon relation till varandra. Detta kallas för snöbollsurval, vilket görs som ett målstyrt urval. Bryman (2018:246) beskriver snöbollsurval som en typ av insamlingsmetod som innebär att en eller flera deltagare till studien hänvisar till andra personer som anses vara relevanta till studien. Ett problem som Bryman (2018:245) tar upp med denna typ av urval är att det finns en risk att intervjupersonerna har någon relation till varandra, vilket kan göra att deltagarna har samma upplevelser. Jag har därför haft som krav att respondenterna inte ska känna varandra eller ha någon relation till varandra för att studien ska kunna vara så kvalitetssäkrad som möjligt. När alla deltagare till studien var samlade, skickade

jag informationsbrev till alla på e-mail. Intervjupersonerna bekräftade att de vill delta i studien och intervjuerna startades.

4.3 Metodens tillförlitlighet

I en kvalitativ studie delas tillförlitligheten in i fyra olika kriterier. Dessa är trovärdighet, överförbarhet, pålitlighet och möjlighet att styrka och konfirmera (Bryman, 2018:467).

4.3.1 Trovärdighet

Trovärdigheten i studien har byggts på forskarens arbetsgång. Det vill säga att den kvalitativa forskningen har genomförts genom de regler som finns samt att den bygger på en respondentvalidering. Detta innebär att forskaren återkopplar till intervjupersonerna som har bidragit till empirin angående studiens resultat för att få eventuella synpunkter samt få en bekräftelse kring studiens resultat (Bryman, 2018:468). Studiens trovärdighet har därmed säkerställts genom att jag har erbjudit respondenterna att ta del av studiens resultat samt bekräfta att resultat stämmer överens med deras tankar och upplevelser kring fenomenet.

4.3.2 Överförbarhet

Bryman (2018:468) beskriver överförbarhet och menar att det beskriver generaliseringen av populationen. Överförbarheten handlar om att föra över resultat till en annan kontext och fortfarande vara relevant. Eftersom jag fokuserar på en mindre grupp av andra generationens invandrare är det viktigt att möjliggöra överförbarheten, vilket jag har gjort genom att ha i åtanke under studiens gång att presentera urvalsgruppen och resultatet. Detta har jag gjort genom att bland annat ha detaljrika utsagor från intervjupersonerna för att få en tydligare bild av kontexten. Semistrukturerade intervjuer har möjliggjort att jag får detaljrika utsagor på så sätt att jag har haft möjlighet till att ställa följdfrågor. Respondenterna har även haft möjlighet till att uttrycka sig fritt om det de anser vara relevant att uppmärksamma. Jag har även fått flera infallsvinklar kring fenomenet från både tjejer och killar, vilket gör studien överförbar. Dock är det även viktigt att ha i åtanke att det är upp till läsaren att bedöma om studien är överförbar i andra sammanhang (ibid)

4.3.3 Pålitlighet

Pålitligheten beskrivs av Bryman (2018:468) som ett kriterium som handlar om att ha ett granskande synsätt. Läsaren skall kunna utföra studien på samma sätt om det önskas samt att läsaren ska förstå hur författaren har gått till väga. Detta har gjorts genom att jag redogör för mitt tillvägagångssätt. Alla moment i forskningsprocessen har redogjorts i bland annat metodavsnittet där det finns fullständiga och tillgängliga redogörelser. För att stärka pålitligheten i studien har jag även utifrån det empiriska materialet valt ut relevanta teorier.

4.3.4 Möjligheten till att styrka och konfirmera

Det är viktigt i en studie att forskaren handlar i god tro till studien samt att den genomförs objektivt. Forskarens personliga värderingar ska inte påverka studiens resultat eller slutsats (Bryman, 2018:470). Jag har under hela forskningsprocessen agerat i god tro till studien. Detta har gjorts genom att jag bland annat har transkriberat respondenternas intervjuer, vilket gör att jag endast utgår från de inspelade rösterna. På så sätt ger det inte mig som forskare någon möjlighet till att göra egna tolkningar av vad respondenterna menar, vilket jag även har haft i åtanke när jag tematiserade intervjuerna.

4.4 Kvalitativ innehållsanalys

Studien har genomförts utifrån en kvalitativ innehållsanalys, vilket enligt (Bryman, 2018:677) innebär som namnet sätter en analys av innehållet i sin text. En innehållsanalys är en typ av analysmetod där du placerar olika kategorier och sammanställer materialet utifrån det (ibid). I denna studie har kvalitativ innehållsanalys använts för att bland annat granska och tolka den transkriberade texten av de inspelade intervjuerna. Detta görs i syfte till att koda och kategorisera den transkriberade texten utifrån olika teman. Nästa steg i analysprocessen blir att dela in texten och tematisera texten för att upptäcka likheter och skillnader mellan intervjupersonernas svar och på så sätt upptäcka gemensamma mönster. Detta för att sedan koppla de gemensamma mönstren med existerande teorier och forskning för att sedan kunna läsa resultatet (Bryman, 2018:700).

4.5 Bearbetning

Första steget i bearbetningen har varit kodningen av den transkriberade texten från intervjuerna. En kvalitativ metod kräver en gedigen bearbetning med tanke på det stora materialet som finns.

Bryman (2018:700) skriver att kodningen kan öka förståelsen av datan som bearbetas och därför bör påbörjas så tidigt som möjligt. Kodningen gjorde genom att koda med olika färger utifrån teman i respondenternas svar, vilket Bryman (2018:702) kallar för tematisk analys. Dessa teman var bland annat, bakgrund, familj, identitet, tillhörighet samt påverkan av dubbla kulturtillhörigheter. Dessa teman gjorde det enklare för mig att synliggöra gemensamma mönster och samband i intervjupersonernas svar. I samband med detta reducerades även materialet som inte var relevant och inte hamnade i en färgkategori. Därefter påbörjade jag sökning efter relevanta teoretiska utgångspunkter utifrån de olika teman.

4.6 Etiska överväganden

Jag har i denna studie utgått från Vetenskapsrådets fyra allmänna huvudkrav på forskning, och har därför under hela arbetets gång reflekterat kring de etiska aspekterna. Dessa fyra huvudkrav är; informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet (Elden, 2020:29)

4.6.1 Informationskravet

Detta handlar om att forskaren ska informera deltagarna om studien och dess roll i den (Elden, 2020:30). Detta innebär att deltagarna ska vara medvetna om deras frivilliga delaktighet samt att de kan avstå från deltagandet om det önskas. Jag har skickat ut ett informationsbrev till alla som deltar i studien där jag har beskrivit studiens syfte och metod samt kontaktuppgifter till både mig och min handledare, ifall de skulle behöva komma i kontakt med oss.

4.6.2 Samtyckeskravet

Denna del syftar till att deltagarna i studien ska ge sitt samtycke till deltagandet samt att de har självbestämmanderätt (Elden, 2020:30). Den här informationen har deltagarna fått innan startad intervju, vilket även har spelats in som jag har fått rätt till att göra av alla deltagare.

4.6.3 Konfidentialitetskravet

Detta huvudkrav handlar om deltagarna till studien skall skyddas där utomstående personer inte ska ha tillgång till informationen om deltagarna (Elden, 2020:31). För att tillförsäkra konfidentialitetskravet har endast jag tillgång till det empiriska materialet inklusive de inspelade

intervjuerna som kommer att raderas direkt när uppsatsen är avklarad. Respondenternas namn är även anonymiserade i studien för att inte kunna koppla det empiriska materialet till deltagarna.

4.6.4 Nyttjandekravet

Detta innebär att de uppgifter som har samlats in endast ska användas för studien och i forskningssyfte (Elden, 2020:31). Detta är något jag har meddelat deltagarna till studien om och jag har endast använt det empiriska materialet i syfte till att besvara studiens frågeställningar.

4.7 Hermeneutik

En kvalitativ innehållsanalys bygger på hermeneutisk tolkningstradition, vilket handlar om att tolka, förstå och förmedla. Hermeneutiken utgår från tre riktningar; Existentiellt inriktad hermeneutik, misstankens hermeneutik samt allmän tolkningslära, vilket kommer vara den aspekten jag kommer gå in i (Fejes & Thornberg, 2019:72).

Allmän tolkningslära handlar om att sträva efter att förstå ett budskap i stället för att förklara den (ibid:75). Jag förhåller mig till detta genom att koppla respondenternas historier till bland annat tidigare forskning samt teorin om symbolisk interaktionism för att förstå respondenternas utsagor.

Den hermeneutiska cirkeln eller spiralen som den även kan kallas är en viktig del inom hermeneutiken som har sitt fokus i att se helheten för att förstå ett fenomen. När forskaren har som utgångspunkt att förstå ett fenomen, ökar förmågan att förstå enskilda företeelser genom att sätta delarna i ett sammanhang. Den hermeneutiska cirkeln beskriver den cirkulära rörelsen av att få en djupare förståelse kring sammanhanget i sin helhet, vilket skapar ny förståelse samt tankar och idéer kring fenomenet (Fejes & Thornberg, 2019:170). Jag har i studien strävat efter att förstå sammanhanget av respondenternas svar i intervjuerna samt hur de olika delarna påverkar varandra. Jag har läst på om andra generationens invandrare samt tidigare forskning om det valda fenomenet för att kunna observera respondenternas svar under intervjuerna samt kunnat koppla deras resonemang till både tidigare forskningen och det symboliska interaktionismen.

5.0 Resultat och analys

I detta avsnitt presenteras respondenternas svar och perspektiv som andra generationens invandrare. För att läsarna ska få en övergripande bild av intervjupersonerna inleds avsnittet med en kort presentation av intervjuerna. Jag hänvisar till intervjupersonerna som R1, R2 och så vidare, för att anonymisera respondenterna.

5.1 Presentation av intervjupersonerna

R1: 22 årig tjej som studerar till jurist och arbetar vid sidan av studierna på en advokatbyrå som juristassistent. R1 har en härkomst från Irak. Hennes föräldrar invandrade från Irak till Sverige år 1991 på grund av krig. Hon är född och uppvuxen utanför Göteborg men bor för tillfället i norra Stockholm på grund av studier.

R2: 24 årig kille som jobbar på en butik och har en bakgrund från Bosnien. Föräldrarna invandrade till Sverige år 1998 på grund av krig i Bosnien. R2 är född och uppvuxen i södra Stockholm och bor kvar där än idag.

R3: 25 årig kille som jobbar som sjuksköterska. R3s föräldrar kommer från Marocko och invandrade till Sverige 1995 på grund av dåliga förutsättningar och möjligheter i Marocko. De invandrade till Sverige på grund av att skapa ett bättre liv för deras framtida barn. R3 är född och uppvuxen nordöst om Göteborg och bor för tillfället ensam i Göteborg.

R4: 23 årig tjej som jobbar på lager och studerar en yrkesutbildning inom juridik. Föräldrarna kommer från Kurdistan. Pappan var dödsdömd i Kurdistan på grund av religiösa skäl och var därför på flykt. Han var på resande fot runt om i världen men hamnade i Sverige och valde att stanna där år 1998. Mamman kom efter pappan år 1999. R4 är född på en liten ort i Mellansverige men flyttade till Stockholm vid fem års ålder och är uppvuxen i norra Stockholm. Bor nu i en mindre kommun nordöst om Göteborg.

R5: 20 årig tjej som studerar till tandhygienist. Föräldrarna kommer från Libanon och invandrade till Sverige på grund av krig år 1996. R5 är född och uppvuxen i en kranskommun nordöst om Göteborg och bor fortfarande kvar där.

R6: 22 årig tjej som jobbar i en bank. Föräldrar kommer från Irak och invandrade till Sverige år 1997 på grund av krig i Irak. R5 är född norr om Göteborg och flyttade vid 10 års ålder till en mindre ort norr Göteborg och har bott där fram tills idag.

5.2 Den dubbla identiteten

Efter det insamlade materialet från intervjuerna framkommer det av respondenterna att de upplever att de lever mellan två kulturer. Trots detta känner de inte någon full tillhörighet till någon av kulturerna och har svårt att identifiera sig till varken "svensk" eller "invandrare". Respondenterna identifierar sig istället som en blandning av deras olika kulturer, det vill säga en känsla av en både-och identitet. Detta på grund av att de ingår i ett multietniskt sammanhang i och med att de befinner sig i multietniska situationer där de växlar mellan olika kulturer (Goldstein-Kyaga & Borgström, 2009:11).

"Om någon frågar vart jag kommer ifrån så säger jag att jag har ett kurdiskt ursprung. Det beror också på vem det är som frågar. Utanför Sverige säger jag svensk, om någon frågar ursprungligen så säger jag Kurdistan. Kommer frågan upp i Sverige så är det antagligen på grund av utseende och då säger jag min etniska ursprung." - R4

Respondenternas svar angående frågan om vad de identifierar sig som tyder på att de har en delad uppfattning om sin identitet. R4:as svar beskriver komplexiteten med att beskriva sin etniska identitet i förhållande till att bära på dubbla kulturtillhörigheter, vilket även framkommer av alla intervjupersoner. Respondenterna belyser i sina svar att de som sagt känner sig som "både-och", vilket överensstämmer med Goldstein-Kyaga och Borgström (2009:13-14) resonemang gällande att flera tillhörigheter inkluderas i en identitet, vilket skapar en tredje identitet, på så sätt att de ständigt rör sig mellan två kulturer (Moore & Barker, 2011:1). En känsla av att tillhöra båda kulturerna framkommer i alla intervjuer, vilket kan bero på att respondenterna har utvecklat en hybrid identitet på grund av att de lever i en miljö med olika kulturer (Goldstein-Kyaga & Borgström (2009:80).

“Jag känner mig som mest hemma när jag är den jag är, jag har en kombination av båda två, jag vet att jag skulle trivas mest av att bo i Sverige men jag känner också att utan min irakiska kultur så hade jag inte alls känt mig så varm som person, som jag känner mig” - R1

“Jag skulle inte vilja påstå att jag bara tillhör en kultur utan jag är en blandning av båda kulturerna, jag har tagit lite från varje kultur och blivit den jag är idag.” - R6

Respondenternas svar visar på att de har accepterat och mår bra i båda kulturerna i och med att de har gjort sin egen blandning av kulturerna som skapar en “både-och” identitet och inte en “varken eller” identitet. I studien som Goldstein-Kyaga och Borgström (2009:11) har gjort framkommer det att andra generationens invandrades ungdomar ingår i ett multietniskt sammanhang, vilket även visas tydligt i denna studie. Därför kan inte respondenterna definiera sig till vare sig en eller två grupp tillhörigheter och pendlar i stället mellan kulturerna, vilket kan komma sig av att vi människor formas i relation till den verklighet vi lever i samt i samspel med andra individer (Trost & Levin: 2018:34). Detta går att koppla till att respondenterna möjligtvis har två generaliserade andra som de måste lyssna på, både det svenska samhället och det invandrarsamhället de lever i med bland annat familj och släkt. Detta kan därför vara ytterligare en faktor till känslan av att tillhöra en “både-och” identitet.

Vi människor hamnar i ett “mitt emellan-rum” som skapas i relation till kulturella skillnader och likheter, där bland annat hybriditet gör sig bemärkt. När vi inte kan placera oss på det ena eller andra facket (vilket i respondenternas fall blir till svensk eller invandrare), däribland i ett endimensionellt fack, hamnar de då i stället i det så kallade “tredje rummet” (Goldstein-Kyaga & Borgström, 2009:27). Eftersom respondenterna blandar och skapar sin egen identitet utifrån båda kulturerna, gör det individerna multikulturella i stället för endimensionella (Moore & Barker, 2011:2).

5.3 Känslan av att vara “svensk” och “invandrare”

En gemensam nämnare hos respondenterna var känslan av att vara svenskar i olika situationer. Den gemensamma nämnaren har varit att respondenterna bland annat har känt sig mer som svenskar när de bidrar till det svenska samhället och välfärden men även utomlands. När

respondenterna är med och röstar i riksdagsvalet känner de sig mer som svenskar eftersom de är med och bidrar till samhället och framtiden men även när de är med och bland annat betalar skatt och jobbar. R3 menar att detta beror på att han inte bidrar med något till Marocko och är inte en del av framtida Marocko eller dess välfärd.

“I Libanon påminns jag ständigt från släkten att jag är svensk. Är det något som jag säger som de inte håller med om eller som sticker ut, ursäktar de det med att jag är svensk. Jag ser ju mig själv som svensk i dessa sammanhang när jag hela tiden hör dessa tankar om att jag är från Sverige.” -R5

Respondenterna berättade även att de känner sig som svenskar när de är i föräldrarnas hemländer, vilket var något alla respondenter var överens om. R2 berättar att han trots sina rötter från Bosnien anser sig själv som svensk i Bosnien på grund av människors påpekande kring det. R2 och de övriga respondenterna har skapat sig den bilden och känslan av sig själva på grund av den generaliserade andre. En individ skapar sitt eget jag i relation till omgivningens åsikter, normer och förväntningar, det vill säga i relation till den generaliserade andre (Troost & Levin, 2018:34). Den generaliserade andre i respondenternas hemländer har åsikter om att de är svenskar då de är födda i Sverige, vilket har påverkat respondenternas syn på sig själva.

Det fanns även situationer där alla respondenter kände mer som invandrare än svenskar. Trots att de alla är födda och uppvuxna i Sverige och har levt i det svenska samhället relaterar de alltid till föräldrarnas hemkultur. Respondenternas svar kring deras icke-svenska identitet visar att det har med att de påminns om deras bakgrund i omgivning av etiskt svenskar.

“Jag känner mig som utlänning i alla situationer man ser bara hur jag går. Man ser att jag inte är svensk på sättet jag pratar, hur jag klär mig, hur jag cirkulerar med armarna och kroppen”(…)I ett rum med 10 svenskar man kommer märka att jag inte är svensk” -R2

Exempelvis R2's svar om att han anser att det märks att han inte är svensk i ett rum med 10 etiskt svenskar. Hur han hanterar och ser på den situationen har enligt det symboliska perspektivet att göra med hur han uppfattar den. Då han ser den situationen på ett negativt sätt blir det svårt att omdefiniera den till något positivt i stället (Troost & Levin, 2018:12-13). Arbouz (2013:40) tar

upp att utseende markerar en som normbrytande och annorlunda. Detta har att göra med svenskhetsnormen och vithetsnormen (ibid), vilket jag tolkar är det som R2 menar då han även säger att hans utseende påminner honom om att han inte är svensk.

“Jag påminns hela tiden om att jag inte är svensk när jag är ute i allmänheten, speciellt i situationer där jag utsätts för rasism i tex butiker, när personalen håller ett extra öga på mig.”
-R2

“Man ser på mig att jag inte är svensk, jag är inte blond och blåögd” -R4

“Det har hänt några enstaka gånger där någon har reagerat på att jag är från Sverige, då jag inte ser ut som en etnisk svensk gör” -R1

De andra respondenterna tar även upp deras utseende och menar på att de inte ser svenskar ut, vilket kan kopplas till Arbouz (2012:40) resonemang kring svenskhetsnormen. R1 menar att hon inte ser svensk ut och förstår därför att folk frågar vart hon kommer ifrån. Om vi förstår detta utifrån Arbouz resonemang då kan vi här tala om att detta kan bero på att hon anses vara annorlunda och normbrytande på grund av svenskhetsnormen.

Trost och Levin (2018:81) beskriver jaget som ett socialt objekt som tilldelas av omgivningen utifrån olika materiella symboler, vilket kan bland annat vara språk och utseende som är synliga för den generaliserade andre. Respondenterna tar upp deras utseende och menar att det syns att de inte är svenskar, vilket har skapat fördomar gentemot de.

“Jag är stor man med skägg och mörk röst så man märker ju att folk kollar lite extra mycket åt mitt håll då” -R3

Detta kan tolkas på så sätt att den generaliserade andra, det vill säga samhället tillsätter respondenterna i en viss kategori som de upplever sig själva inte tillhöra (ibid). R6 tar även upp att hon är en beslöjad kvinna och hennes utseende upplevs därför som normbrytande som gör att

hon känner sig mer som invandrare i de situationer där samhället kategoriserar henne som invandrare, trots att hon är född och uppvuxen i Sverige.

Majoriteten av respondenterna ansåg sig själva komma från det land deras föräldrar kommer ifrån trots att de är födda och uppväxta i Sverige. R5 tar exempelvis upp att hon ser sig själv som Libanes i grund och botten på grund av att hennes identitet har grundats i den libanesiska kulturen i hemmet trots att identiteten även har grundats i den svenska kulturen. Denna tolkning går att koppla till den symboliska interaktionismen i och med att hennes signifikanta andra i detta fall är hennes familj. Då hennes signifikanta andra är hennes familj som bryr sig om henne och som har uppfostrat R5 har de därför haft ett stort inflytande på hennes identitet samt hur hon ser på världen (Trost & Levin, 2018:34). Respondenternas föräldrar har en stark anknytning till deras hemländer, vilket har gjort att de har fört vidare sin kultur till respondenterna under deras uppväxt som har bidragit till att majoriteten av respondenterna upplever sin identitet som icke-svensk trots att de är födda och uppvuxna i Sverige. Samtidigt finns det även situationer där de upplever sin identitet som svensk, vilket visar komplexiteten i upplevelsen av sin identitet.

5.4 Begreppet “invandrare”

I intervjuerna har jag använt mig av begreppet “invandrare” i mina frågor, vilket var något som alla förutom R6 påpekade. De menade att de inte är invandrare och anser inte heller att det begreppet bör användas gentemot andra generationens invandrare då de aldrig har invandrat till Sverige. Respondenterna ser på begreppet “invandrare” på ett juridiskt sätt och menar att en invandrare är någon som har invandrat för ett land till ett annat land, vilket de inte har gjort.

“En invandrare är rent juridiskt, att någon har invandrat till Sverige från ett annat land, att man inte är född i Sverige och bosätter sig här från ett annat land(...)Begreppet invandrare ser jag inte som ett socialt begrepp utan som ett politiskt begrepp eller historiskt, juridiskt begrepp” -R1

“Jag brukar referera mig själv som blatte när jag pratar med unga blattar men när det kommer till äldre personer eller etniskt svenskar då kommer inte ordet blatte på tal och säger i stället person med utländsk bakgrund, annan härkomst och det är för jag inte är bekväm och blatte är inget fint ord, det användes först av etniskt svenskar i nedlåtande syfte och därför vill jag inte

framför någon som är etniskt svensk visa på att det är okej att använda det. Jag känner att när vi blattar har tagit över det ordet så har vi använt det i ett skämt syfte och tagit tillbaka makten av ordet.” - R1

I Rojas (2001:18-19) studie med ungdomar som är andra generationens invandrare framkommer det att de tar avstånd från begreppet invandrare, vilket respondenterna i denna studie även visar. De menar att de inte är invandrare och beskriver sig själva med andra begrepp i stället. Det vanligaste begreppet som jag märkte användes var bland annat utländsk och person med invandrarbakgrund. R1 använde även sig av ordet “blatte” dock menar hon att det endast används med unga personer som har utländsk bakgrund då hon hävdar att det inte är ett fint ord då det brukades användas av etniska svenskar i nedlåtande syfte. Detta kan ses som en symbol på så sätt att ordets mening har ändrats om och har samma betydelse hos unga personer med utländsk bakgrund i den sociala interaktionen (Trost & Levin, 2018:16-17).

5.5 I kläm mellan kulturerna

Alla respondenter förutom R2 kände att de har kommit i kläm mellan sina kulturella tillhörigheter på grund av att de varken känner sig som svenskar eller invandrare. Alla respondenterna är överens om att de i föräldrarnas hemland anses vara svenskar och i Sverige anses de vara invandrare. R2 var den enda respondenten som kände att han inte har kommit i kläm mellan sina kulturella tillhörigheter.

“Jag har aldrig känt mig i kläm mellan kulturerna. (...) Jag har aldrig känt att det är jobbigt att bära på två olika kulturer.”

Detta var något som stack ut från de andra respondenterna. Hur han ser på situationen som andra generationens invandrare kan även kopplas till det symboliska perspektivet då att han ser på situationen på ett sätt som gör att han uppfattar situationen på det viset, att han inte kommer i kläm mellan de (Trost & Levin, 2018:12-13). Detta kan även bero på saknaden av att etniska svenskar i sin omgivning. R2 är född och uppvuxen i Rinkeby och säger att han aldrig har sett etniska svenskar där. I frågan om hur det skiljer sig i umgänget mellan etniska svenskar och folk med invandrarbakgrund säger R2 att han inte umgås med etniskt svenskar.

“Umgås inte med etniska svenskar, bara på jobbet för att jag har aldrig beblandat mig med svenskar jag är uppväxt på ett sånt sätt, har inte haft sånt i sin omgivning, hade säkert umgått med de om jag var uppväxt med de men jag har inte varit uppväxt med svenskar”- R2

Att han inte har kommit i kläm mellan kulturerna kan bero just detta, att han inte beblandat sig med svenskar och har därför inte kunnat hamna i de situationer där du kan komma i kläm mellan kulturerna. Då han endast umgås med människor med invandrabakgrund som har samma värderingar, åsikter och tankar kan det bli svårt att hamna i sådana situationer. Detta går att koppla till den signifikanta andra som är personer som R2 bryr sig om och umgås med, vilket kan vara vänner och familj. Dessa personer har en invandrabakgrund samt en stor betydelse i R2s uppbyggnad av sig själv samt hans föreställningsvärld (Trost & Levin, 2018:34), vilket har gjort att han inte har känt att han har kommit i kläm mellan kulturerna.

Både R2 och R3 har endast personer med invandrabakgrund i sitt umgänge, vilket till viss del kan bero på det De waal och Born (2021:68) hävdar, att andra generationens invandrare endast känner en sann tillhörighet tillsammans med människor som har liknande bakgrund och upplevelser. Dock kan det även ha att göra med situationen skapar den benägenheten kring att endast umgås med personer med invandrabakgrund på grund av den dåliga integrationspolitiken. Dock skiljer det sig även i svaren mellan R2 och R3. R3 menar att han kan umgås med etniska svenskar som förstår invandrarkulturen.

“De svenskar som jag kan umgås med är såna som har varit uppväxta i förorterna och som har haft många utlänningar i sin omgivning, som förstår den kulturen.”-R3

Även detta kan kopplas till De waal och Born (2021:68) som menar att andra generationens invandrare endast känner en full sann tillhörighet och trygghet med personer med liknande upplevelser och bakgrund. Om vi förstår detta i termen av detta resonemang kan vi här tala om att R3 umgås med etniska svenskar som har liknande upplevelser som honom på grund av den omgivningen de har.

5.6 Skillnader mellan andra generationens invandrare och etniska svenskar

De andra respondenterna i denna studie tar upp skillnaderna med att umgås med etniska svenskar i jämförelse med de med invandrabakgrund och menar att det skiljer sig mycket i umgänget. Det vanligaste svaret bland respondenterna var bland annat skillnader på jargongen samt att de behöver tänka på vad de säger i umgänget med etniska svenskar då de inte vill att etniska svenskar ska få en fel bild av invandrare med tanke på att det som sagt skiljer sig mycket i jargongen, vilket kan göra att de missuppfattas.

R3 menar att skillnaderna på jargonerna gör att han tänker mycket på hur han betar sig och framstår som när han är med etniska svenskar för att de etniska svenskarna inte ska få en fel bild av utlänningar. Den sociala interaktionen är något vi människor ägnar mycket tid till där vi använder oss av bland annat ord. Dessa ord har en mening, vilket skapar symboler (Trost & Levin, 2018:16). Respondenterna anser sig själva ha en grövre jargong som kan vara svår att förstå som etnisk svensk.

“Det känns som att jag måste tänka mycket när jag är med svenskar på hur jag betar mig och hur jag framstår för att jag inte vill att de ska få en fel bild av utlänningar.” -R3

Detta kan ha att göra med att de ord som respondenterna använder sig av har samma mening i omgivningen bland personer med utländsk bakgrund. Symbolerna som används hos andra generationens invandrare kan därför tyda på att de har samma mening, vilket kan uppfattas på annat sätt, i detta fall bland etniska svenskar (Trost & Levin, 2018:17).

Det framkommer även i intervjuerna att majoriteten av respondenterna umgås för det mesta med personer som har en utländsk bakgrund. I jobb kan det hända att respondenterna umgås med personer som är etniskt svenskar. R1 berättar att hon har en vängrupp där alla kommer från Irak, dock är en av de etniskt svensk. R1 anser att det skiljer sig i relationerna mellan de som har invandrabakgrund och den etniska svensken på så sätt att jargongen med den etniska svensken inte är lika grov som den är med de andra i gruppen. Vidare förklarar hon att irakierna i hennes vängrupp har varit bekanta sedan barnsben och kommer från samma by i Irak.

“Det där påverkar väldigt på hur man pratar med varandra, så det blir att man skapar en större bekvämlighet mellan varandra bland irakierna i ligan” -R1

R1 kommer även in i att den etniska svensken i hennes grupp är van vid den grova jargongen då hon är uppväxt med personer med invandrarbakgrund.

“Hon är uppvuxen med liksom många med utländsk bakgrund, de allra flesta av hennes vänner utöver oss har utländsk bakgrund. Så den här jargongen är ingen nyhet för henne, hon är väldigt van med den, hon är väldigt bekväm med den, och hon reagerar inte på den” -R1

“Det kan spela roll att hon är etnisk svensk för hon har fortfarande växt upp i ett svenskt hem med svenska föräldrar och då har man kanske andra sociala normer än vad personer med utländsk bakgrund har.” -R1

Detta går att koppla till det R3 tar upp, att det är enklare att umgås med etniska svenskar som förstår invandrarkulturen. Det kan därför vara på samma sätt hos R1. Dock tar R1 upp att den etniska svensken i hennes vängrupp kom in i gruppen senare, vilket kan vara en faktor till varför det skiljer sig mellan henne och de andra i gruppen med tanke på att de andra har varit bekanta med varandra majoriteten av tiden i livet. R1 förklarar vidare att det kan handla om att hon är etnisk svensk då hon kommer från en svensk familj med andra sociala normer.

5.7 Familjens påverkan i identitetsskapandet

Alla respondenter talade om att familjen har en stor betydelse i deras liv då de bland annat har uppfostrat dem till de människor de är idag. Respondenterna träffar sina familjer regelbundet och flera gånger i veckan. R1 bor för tillfället i en annan stad från familjen och kan därför inte träffa de lika ofta men har dock daglig kontakt med dem. Hon åker till Göteborg en gång i månaden under en helg och umgås med familjen under hela helgen.

“Framför allt mina föräldrar har haft den största påverkan på den jag är, de har format mig till den personen jag idag.” -R1

“Min familj betyder allt för mig, de har gjort mig till den jag är idag. Speciellt mina föräldrar har haft en stor inverkan på vem jag är och hur jag har formats som person.” -R3

Detta visar familjens betydelse på individens identitet. Den sociala interaktionen uppstår genom kommunikation med varandra, vilket gör att det ens egna identitet påverkas i omgivningen med andra. Då respondenterna har ett nära band till sin familj skapas och utvecklas deras identitet på så sätt att de har ett större utbyte och en större vikt i de identiteter som dyker upp i relation till familjen (Trost & Levin, 2018:58).

R4 tar upp att hennes föräldrar har en rädsla för att hon och hennes syskon ska tappa den kulturella tillhörigheten till Kurdistan och är därför noggranna med att exempelvis endast tala kurdiska hemma. Hon menar att familjen därför har haft en stor påverkan på hennes identitet, vilket har stärkt hennes identitetstillhörighet till Kurdistan.

Alla respondenter lyfter att de har en nära kontakt med familjen och släkten och träffas oftast, på bland annat släkträffar som brukar hållas då och då. R6 berättar att hon umgås med familj och släktingar, vilket kan ses som hennes signifikanta andra utifrån Trost och Levins (2018:34) resonemang och har därför varit närvarande i hennes socialisationsprocess samt i hennes uppbyggnad av hennes identitet.

“Jag träffar släktingar för ofta, i jämförelse med en etniskt svensk så är det mycket mer intimare i en invandrarmiljö. (...) Det känns som att familj har större betydelse för en person med ett annat etniskt ursprung” -R6

“Speciellt mina föräldrar har haft en stor inverkan på vem jag är och hur jag har formats som person. Det är de som har lärt mig vad som är rätt och fel, etik och moral. Min familj har också förberett mig inför det svenska samhället, att jag kommer möta på personer som inte vill mig väl, som har fördomar om oss utlänningar. De har hjälpt mig att förstå hur jag ska agera på samhällets normer, de har också alltid funnit där för att påminna mig om mina rötter så det har alltid följt med mig.” -R6

Enligt det symboliska perspektivet skapar människan sin identitet i den sociala interaktionen med andra, vilket bland annat kan vara i relation till sin signifikanta andra (Trost & Levin, 2018:34). I detta fall är den signifikanta andra, familjen som har en stor betydelse i respondenternas liv samt i utvecklingen av sin identitet. Alla respondenter var överens om att familjen har påverkat deras identitet på så sätt att hemkulturen upprätthålls genom individernas relationer till familjen som innefattar den gemensamma kulturella kunskapen. Sociala band har en stor betydelse i konstruktionen av sin identitet där bland annat familj relationer utgör grunden till individens sociala identitet (De waal & Born, 2021:68-69).

Hur vi människor känner och ser på oss själva i samspel med andra individer däribland i samspel med vår signifikanta andra och generaliserade andra, har en stor betydelse och påverkan i vår identitet (Stier, 2019:33). I detta fall går det att koppla respondenternas känsla av att tillhöra föräldrarnas hemkultur med Meads uppdelning av jaget, *me* och *I*. Då respondenternas föräldrar har haft en stor påverkan till på deras tillhörighet till föräldrarnas hemkultur, går detta in i *me* på så sätt att respondenternas normer och attityder kommer framför allt från föräldrarna som de har burit runt med sig under hela deras liv. R6 nämner exempelvis att hennes föräldrar har lärt henne vad som är rätt och fel, vilket innebär att *me* har varit där och styrt och bromsat R6s *I* i de situationer där det har behövts (Trost & Levin, 2018:21-22).

5.8 Upplevelser av att vara andra generationens invandrare

Respondenterna avslutar intervjuerna med att berätta att de trots deras dubbla kulturtillhörigheter är stolta över att de är en del av andra generationens invandrare. De menar att de har tagit lite av varje kultur och gjort det till det de är idag.

“Jag ser det som en positiv grej att jag bär på två olika kulturer (...). Jag tycker det är väldigt kul med kulturer och tycker att alltså ju mer kultur man har och ju mer kultur man exponeras inför desto mer rik blir man i livet, man blir rik på perspektiv och allt gott som mångfald genererar”

-R5

“Jag har tagit lite av varje kultur och gjort det en liten mix av det, vilket jag är tacksam över idag. Jag kan både känna mig som svensk och som invandrare, vilket bara är bra för oss som andra generationens invandrare” -R6

R1 nämner att hon som liten såg det som en nackdel att bära på två olika kulturer men menar att det idag är den största fördelen för henne. Som liten var det jobbigt att bära invandrarkulturen i sammanhang med till exempel svenskar. Vidare berättar hon att det var jobbigt att vara svensk då det kändes som att hon svek hennes familj och den irakiska kulturen samtidigt som hon inte blev accepterad av det svenska samhället som svensk, vilket skapade en känsla av mellanförskap hos henne. Moore och Barkers (2011:6) menar att känslan av mellanförskap skapas hos individer som känner att de står mellan två kulturer, vilket stämmer överens med R1s resonemang.

“Det kändes ett svek, att bli för svensk och det kändes som jag inte heller fick vara svensk, utan det blev att man hamnade i ett mellanförskap väldigt mycket, speciellt som ung” R1

Idag ser R1 och alla övriga respondenter sina dubbla kulturtillhörigheter som en fördel och är positivt inställda till det idag. Detta resonemang bekräftar den symboliska interaktionismen på så sätt att individens syn på sin egen situation har att göra med vad den har för inställning till situationen (Trost & Levin, 2018:12-13). R2 tar upp möjligheterna med att bära på två kulturer och menar att det ger honom möjligheter till ett annat tänk och ett större perspektiv kring saker och ting.

Respondenterna berättar även att det bästa med Sverige är möjligheterna och förutsättningar till bland annat arbete och studier, gratis utbildning, gratis sjukvård och de demokratiska rättigheterna. Detta är något de är stolta över och är tacksamma över samtidigt som de även är tacksamma för deras hemkultur. Den gemensamma nämnaren i det bästa med respondenternas hemkultur är den familjära delen. De menar att det är en annan typ av gemenskap än i Sverige i deras föräldrars hemländer. Detta kan vara en faktor till varför de ser det som en fördel att bära på dubbla kulturtillhörigheter i och med att de kan bära på de positiva egenskaperna från båda kulturerna. Individens identifikation har en påverkan på våra ambitioner och beteenden (Stier, 2019:33), vilket visas i respondenternas svar genom bland annat deras tacksamhet till de

möjligheter och förutsättningar de har av att bära på dubbla kulturtillhörigheter. Även Rojas (2001:18-19) undersökning visade att deltagarna i den studien såg det som något positivt och även de sa det med stolthet och värdighet. Vilket visar att unga andra generationens invandrare inte alltid ser deras dubbla kulturtillhörigheter som något negativt.

6.0 Slutsats och diskussion

I detta avsnitt sammanfattas och diskuteras studiens resultat utifrån de valda frågeställningarna, vilket är: “Hur upplever andra generationens invandrare sin egen identitet utifrån de olika kulturerna som de lever i?” och “På vilket sätt påverkas andra generationens invandrare av att ha dubbla kulturtillhörigheter?”.

Denna studie har gett mig en tydlig inblick på unga andra generationens syn på deras identitet i relation till deras dubbla kulturtillhörigheter samt dess påverkan på identitetsskapandet.

En gemensam nämnare hos respondenterna var att ingen kunde identifiera sig som varken “svensk” eller “invandrare” och menade att de är “både-och”. Respondenterna hade problem med att ta ställning till kategorierna “svensk” och “invandrare” och menade att de inte är svenskar på grund av deras invandrarbakgrund men samtidigt inte “invandrare” eftersom de är födda och uppvuxna i Sverige. Studien har visat att respondenternas identitet har skapats i relation med både den svenska kulturen och deras hemkultur i och med att båda kulturerna har varit i en del av deras socialisationsprocess. Familjen har även haft ett stort inflytande på respondenternas identitetsskapande och har varit en faktor till respondenternas tillhörighet till deras hemma kultur. Slutsatsen som jag kommer fram till är att det är svårt och komplext att identifiera sig antingen den ena eller den andra kulturen i och med att båda kulturerna har varit en del av respondenternas socialisationsprocess.

Studien har visat att identitetsskapandet är komplext hos respondenterna och grundar sig i bland annat normer och värderingar från både den svenska kulturen och hemkulturen, vilket går att identifiera med den tredje identiteten som bland annat Goldstein-Kyaga och Borgström (2009) talar om. Den tredje identitet gör att individerna inte behöver välja att tillhöra antingen den ena eller andra kulturen och kan i stället anpassa sig efter olika situationer och miljöer, vilket skapar en kontextbunden identitet.

Efter denna undersökning har det visat sig att det finns många faktorer som påverkar unga andra generationens i och med deras dubbla kulturtillhörigheter. Respondenterna har på grund av sina dubbla kulturtillhörigheter både kommit i kläm mellan kulturerna men även känt känslan av mellan- och utanförskap, vilket beror på att de i Sverige inte betraktas som svenskar och i ursprungslandet betraktas de inte heller som en av de. Detta har gjort att det ständigt har funnits ett behov av att anpassa sig till deras olika kulturer samtidigt som respondenterna inte känner en full kulturtillhörighet till varken den ena eller den andra kulturen, vilket gör att de har hamnat i kläm mellan kulturerna.

Respondenterna tar upp olika faktorer till varför de har hamnat i kläm mellan kulturerna som har skapat en känsla av bland annat mellanförskap men även utanförskap. Utseende är något som alla respondenter har tagit upp som samhället har ansett som avvikande på grund av svensketsnormen som Arbouz (2012:40) talar om. Detta har skapat känslan hos respondenterna som annorlunda och avvikande, vilket har gjort att dessa personer skapar en ny kollektiv identitet, vilket kan ses som den tredje identiteten på grund den delade känslan av bland annat utanförskap som även Rojas (2001) menar i sitt resonemang.

Vidare skriver även Rojas (2001) om känslan av utanförskap bland andra generationens invandrare, vilket även har visats i denna studie. Respondenterna förklarar vidare att de ständigt behöver förklara sig samt att de ständigt är på sin vakt i umgänget med svenskar för att inte missuppfattas. Detta har varit extra påtagligt för en av respondenterna som har växt upp i en omgivning där majoriteten har varit etniska svenskar där hon betraktades som annorlunda, vilket gjorde att hon upplevde utanförskap. Dock är det viktigt att kunna skilja på mellanförskap och utanförskap då mellanförskap handlar om att bland annat inte betraktas som det ena eller det andra samt känslan av att leva utanför kulturer, länder eller raser. Utanförskap handlar om att känna sig etniskt exkluderad där du inte tillerkänns att tillhöra exempelvis Sverige eller ett annat land (Arbouz, 2012:37-38).

Sammanfattningsvis har denna studie visat att unga andra generationens invandrare inte har några problem och är stolta över att bära på dubbla kulturtillhörigheter då det framför allt ger de ett större och bredare perspektiv. Dock går det även att konstatera att unga andra generationens

invandrare behöver handskas med problem som de stöter på av samhället på grund av deras dubbla kulturtillhörigheter. Detta påverkar i sin tur synen på sig själva det vill säga deras identitet men även identitetsskapandet. Vidare har denna undersökning gett mig bland annat en tydligare bild av hur unga andra generationens invandrare ser på sig själva i relation till både “svensk” och “invandrare” samt hur den dubbla kulturtillhörigheter påverkar identitetsskapandet.

Vidare forskning

Av ren nyfikenhet hade det även varit intressant att fördjupa sig i detta ämne som andra generationens invandrare. Det hade varit intressant att fördjupa sig vidare i hur samhället ser på andra generationens invandrare samt hur de ser på kategorierna “svensk” och “invandrare”. På så sätt kommer ett helt nytt perspektiv in i bilden där man i stället undersöker samhällets syn.

7.0 Referenslista

Al-Baldawi, Riyadh (2003). Migration och familjestruktur. I: Ahmadi, Nader (red): *Ungdom, kulturmöten, identitet*. Stockholm. Statens institutionsstyrelse: Liber. S. 107, 109

Arbouz, Daphne. (2012). *Vad betyder det att inte känna sig hemma där man är född och uppvuxen?* Om mellanförskap i dagens Sverige i Om ras och vithet i det samtida Sverige, (Eds.) Tobias Hübinette, Helena Hörnfeldt, Fataneh Farahani, & René León Rosales, 37-42. Tumba: Mångkulturellt centrum

De Waal, M. F., & Born, M. P. (2021). Where I'm from? Third culture kids about their cultural identity shifts and belonging. *International Journal of Intercultural Relations*, 83, 67-69.

<https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2021.04.004>

Ds 2000:43, Regeringskansliet, Kulturdepartementet (2000) *Begreppet invandrare: användningen i myndigheters verksamhet*. Stockholm: Fritzes offentliga publikationer
<https://www.regeringen.se/contentassets/8592e456f2184550b83c4aa215e3ebba/begreppet-invan-drare---anvandningen-i-myndigheters-verksamhet> (hämtad 2022-11-01)

Eldén, Sara (2020). *Forskningsetik: vägval o samhällsvetenskapliga studier*. Upplaga 1 Lund: Studentlitteratur

Fejes, A. & Thornberg, R. (red.) (2019). *Handbok i kvalitativ analys*. (Upplaga 3). Stockholm: Liber.

Goldstein-Kyaga, K. & Borgström, M. (2009). *Den tredje identiteten: ungdomar och deras familjer i det mångkulturella, globala rummet*. Huddinge: Södertörns högskola.

Moore, A. M., & Barker, G.G. Confused or multicultural: Third culture individuals' cultural identity. *International Journal of Intercultural Relations* (2011)
<https://counselingthirdculturekids.files.wordpress.com/2013/11/third-culture-individuals-and-cultural-identity.pdf> (hämtad 2022-11- 01)

Rojas, M (2001). *Sveriges oälskade barn: att vara svensk men ändå inte*. Ny, rev. uppl. Stockholm: Bromberg

Statistiska Centralbyrån. (2021). Antal personer efter utländsk/svensk bakgrund, kön och år. Statistikdatabasen:
https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_BE_BE0101_BE0101Q/UtlSvBakgGrov/table/tableViewLayout1/ (Hämtad 2022-11-07)

Statistiska Centralbyrån. (2021). Utrikes födda i Sverige.
<http://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/utrikes-fodda/> (Hämtad 2022-11-01)

Stier, J. (2019). *Identitet: ett socialpsykologiskt perspektiv*. (Andra upplagan). Lund: Studentlitteratur.

Trost, J. & Levin, I. (2018). *Att förstå vardagen: med utgångspunkt i symbolisk interaktionism*. (Femte upplagan). Lund: Studentlitteratur.

8.0 Bilagor

8.1 intervjuguide

Bakgrund

- Vem är du? Ålder? Sysselsättning? Härkomst?
- Orsak till föräldrarnas invandring till Sverige, vilket land kommer de ifrån? När invandrade de till Sverige?
- Har föräldrarna någon utbildning?
- Vad har de för sysselsättning?
- Vilket bostadsområde är du uppvuxen i? Många med utländsk bakgrund där eller inte?
- Var bor du nu?

Identifiering

- Vad innebär det att vara svensk enligt dig? Vad definierar du som "svensk"?
- Vad innebär det att vara invandrare enligt dig? Vad definierar du som "invandrare"?
- Vad identifierar du dig som? Invandrare eller svensk? Om någon frågar dig vart du kommer ifrån, vad säger du då?
- I vilka situationer känner du dig svensk? Hur kommer det sig att du just i de situationerna känner dig mer svensk?
- I vilka situationer känner du dig själv som invandrare? Hur kommer det sig att du just i de situationerna känner dig mer invandrare?

Kultur

- Är ni en stor familj? Många släktingar i Sverige?
- Vad betyder din familj för dig?
- Hur ofta träffar du dina släktingar?
- Har du besökt dina föräldrars hemland? Om ja, hur har den upplevelsen varit? Är bemötandet annorlunda på grund av att du är född i Sverige?
- Vad är det bästa med Sverige?
- Vad är det bästa med dina föräldrars hemland?
- När känner du dig som mest hemma?

- Hur är din relation till släktingar i föräldrarnas hemland?
- Vilka umgås du med en normal vecka i din vardag? Vart kommer de du umgås med ifrån?
- Anser du att det finns en skillnad på umgänget när du umgås med "svenskar" eller med personer med invandrarbakgrund? Om ja, på vilket sätt?
- Vilket land anser du vara ditt hemland?
- Har du upplevt att du har hamnat i kläm mellan kulturerna? Om ja, på vilket sätt?

Avslut

- Är det något ytterligare du vill tillägga eller förtydliga med dina svar?

8.2 Informationsbrev

Hej!

Mitt namn är Ibtissam Alshimary och skriver mitt examensarbete i socialt arbete vid Lunds universitet. Jag undrar om du kan tänka dig medverka i min studie.

Syftet med studien är att undersöka hur unga andra generationens invandrades ser på sina identiteter i relation till "svensk" och "invandrare" samt vad det har för inverkan på identitetsskapandet. Jag vänder mig därför till andra generationens unga invandrare som vill delta i studien.

Studien är ett examensarbete och är en del av utbildningen till socionom vid Lunds universitet på Campus Helsingborg. Vidare kommer studien genomföras med hjälp av intervjuer, som kommer beröra din upplevelse och erfarenhet som andra generationens invandrare. Intervjun kommer att spelas in och skrivas ut i text.

Ansvariga för studien är Ibtissam Alshimary och handledaren för studien är Anders Lundberg. Har du vidare frågor kan du höra av dig till någon av oss.

Student: Ibtissam Alshimary
Ib0654al-s@student.lu.se

Handledare: Anders Lundberg
Anders.lundberg@lnu.se